

## KARTA MODUŁU KSZTAŁCENIA

## Informacje ogólne

|                                                                                                                                                       |  |  |  |                                                                                                                                                       |     |      |      |       |                                                                                                       |     |      |      |       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------|------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------|------|-------|
| <b>1 Nazwa modułu kształcenia/przedmiotu</b><br>Emisja głosu                                                                                          |  |  |  |                                                                                                                                                       |     |      |      |       |                                                                                                       |     |      |      |       |
| <b>2 Nazwa jednostki prowadzącej moduł</b> ( <i>Katedra, Zakład</i> )<br>Katedra Nauk Humanistycznych i Społecznych, Zakład Pedagogiki                |  |  |  |                                                                                                                                                       |     |      |      |       |                                                                                                       |     |      |      |       |
| <b>3 Kod modułu</b> ( <i>wypełnia koordynator ECTS</i> )                                                                                              |  |  |  | <b>4 Grupa treści kształcenia</b><br>( <i>ogólnego, podstawowego, kierunkowego, specjalnościowego, itp.</i> )<br>Treści kształcenia specjalnościowego |     |      |      |       | <b>5 Typ modułu</b><br>( <i>obowiązkowy, fakultatywny</i> )<br>Obowiązkowy                            |     |      |      |       |
| <b>6 Poziom studiów</b><br>( <i>studia I, II stopnia, studia podyplomowe</i> )<br>Studia I stopnia                                                    |  |  |  | <b>7 Liczba punktów ECTS</b><br>1                                                                                                                     |     |      |      |       | <b>8 Poziom przedmiotu</b><br>( <i>podstawowy, średnio-zaawansowany, zaawansowany</i> )<br>Podstawowy |     |      |      |       |
| <b>9 Rok studiów, semestr</b><br>III rok semestr VI – letni                                                                                           |  |  |  | <b>10 Liczba godzin w semestrze</b>                                                                                                                   |     |      |      |       | <b>11 Liczba godzin w tygodniu</b>                                                                    |     |      |      |       |
|                                                                                                                                                       |  |  |  | wyk.                                                                                                                                                  | ćw. | lab. | sem. | proj. | wyk.                                                                                                  | ćw. | lab. | sem. | proj. |
| studia stacjonarne                                                                                                                                    |  |  |  | 15                                                                                                                                                    |     |      |      |       | 1                                                                                                     |     |      |      |       |
| studia niestacjonarne                                                                                                                                 |  |  |  |                                                                                                                                                       |     |      |      |       |                                                                                                       |     |      |      |       |
| <b>12 Język wykładowy:</b> język polski                                                                                                               |  |  |  |                                                                                                                                                       |     |      |      |       |                                                                                                       |     |      |      |       |
| <b>13 Wykładowca (wykładowcy)</b> ( <i>imię i nazwisko, stopień naukowy oraz adres e-mailowy</i> )<br>Anna Sawczuk, mgr, a.sawczuk@dydaktyka.pswbp.pl |  |  |  |                                                                                                                                                       |     |      |      |       |                                                                                                       |     |      |      |       |

## Informacje szczegółowe

| 14 Wymagania wstępne                                                            |                                                                                                                                                                                                           |                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| Zaliczenie semestru V                                                           |                                                                                                                                                                                                           |                                 |
| Sprawność aparatu mowy.                                                         |                                                                                                                                                                                                           |                                 |
| 15 Cele przedmiotu                                                              |                                                                                                                                                                                                           |                                 |
| C1                                                                              | Świadomość znaczenia języka jako narzędzia pracy nauczyciela: zapoznanie się z problematyką pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej;           |                                 |
| C2                                                                              | Zapoznanie się z metodami porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztuką wykładania i zadawania pytań, sposobami zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów;                                       |                                 |
| C3                                                                              | Wypracowanie praktycznych aspektów wystąpień publicznych – poprawności językowej, etyki języka, etykiety korespondencji tradycyjnej i elektronicznej;                                                     |                                 |
| C4                                                                              | Zaznajomienie się z zagadnieniami związanymi z emisją głosu – budową, działaniem i ochroną narządu mowy oraz zasadami emisji głosu;                                                                       |                                 |
| C5                                                                              | Nabycie umiejętności efektywnego posługiwania się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu wykorzystując znajomość podstawowej wiedzy z zakresu profilaktyki zdrowia i higieny głosu w pracy nauczyciela; |                                 |
| C6                                                                              | Poprawne posługiwanie się językiem polskim;                                                                                                                                                               |                                 |
| C7                                                                              | Doskonalenie umiejętności doboru właściwych metod i technik mówienia by wzmocnić jakość przekazu ustnego;                                                                                                 |                                 |
| C8                                                                              | Zaznajomienie z technikami niezbędnymi do korygowania swoich błędów językowych w celu doskonalenia aparatu emisji głosu.                                                                                  |                                 |
| 16 Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych |                                                                                                                                                                                                           |                                 |
| nr                                                                              | student, który zaliczył przedmiot:                                                                                                                                                                        | odniesienie do celów przedmiotu |
| EK01                                                                            | Rozumie znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej;                               | C1                              |
| EK02                                                                            | Zna metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów;                                                        | C2                              |

|      |                                                                                                                                                                                |    |  |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|--|
| EK03 | Rozpoznaje praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej;                                 | C3 |  |
| EK04 | Rozumie zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu;                                                                  | C4 |  |
| EK05 | Potrafi posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu wykorzystując znajomość podstawowej wiedzy z zakresu profilaktyki zdrowia i higieny głosu w pracy nauczyciela; | C5 |  |
| EK06 | Potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim;                                                                                                                             | C6 |  |
| EK07 | Potrafi umiejętnie dobierać właściwe metody i techniki mówienia by wzmocnić jakość przekazu ustnego;                                                                           | C7 |  |
| EK08 | Potrafi skutecznie korygować swoje błędy językowe i doskonalić aparat emisji głosu.                                                                                            | C8 |  |

#### 17 Treści programowe

|      | forma zajęć - ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                   | liczba godzin S | liczba godzin NS | odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------|---------------------------------------------------|
| ĆW1  | Cele, metody i efekty pracy nad prawidłową emisją głosu. Świadomość poprawnej wymowy w procesie komunikacji językowej. Warunki prawidłowej emisji.                                                                                        | 1               | -                | EK01, EK05-EK08                                   |
| ĆW2  | Charakterystyka narządów mownych – wybrane zagadnienia z anatomii i fizjologii aparatu głosowego.                                                                                                                                         | 1               | -                | EK01, EK04-EK08                                   |
| ĆW3  | Oddech jako podstawa prawidłowej fonacji – budowa i funkcjonowanie aparatu oddechowego, rodzaje oddychania, podparcie oddechowe.                                                                                                          | 1               | -                | EK01, EK04-EK08                                   |
| ĆW4  | Kształtowanie prawidłowego oddechu – techniki oddychania i ćwiczenia usprawniające aparat oddechowy.                                                                                                                                      | 1               | -                | EK01, EK05-EK08                                   |
| ĆW5  | Zjawisko rezonansu – klasyfikacja rezonatorów i ich rola w prawidłowej fonacji; poprawne korzystanie z rezonatorów i rejestrów; Articulacja – uwarunkowania poprawnej wymowy; typy błędów; ćwiczenia sprawności narządów artykulacyjnych. | 1               | -                | EK01, EK04-EK08                                   |
| ĆW6  | Dykacja – interpretacja głosowa tekstu, poprawne frazowanie, intonacja i ekspresja wypowiedzi – teoria i ćwiczenia.                                                                                                                       | 1               | -                | EK01, EK04-EK08                                   |
| ĆW7  | Kolokwium teoretyczno – praktyczne;                                                                                                                                                                                                       | 1               | -                | EK01, EK04-EK08                                   |
| ĆW8  | Przegląd metod porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztuka wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów.                                                                                    | 1               | -                | EK01, EK02, EK05-EK08                             |
| ĆW9  | Zaburzenia komunikacji językowej – definicja błędu językowego i techniki jego korygowania.                                                                                                                                                | 1               | -                | EK01, EK05-EK08                                   |
| ĆW10 | Etyka języka, etykieta korespondencji tradycyjnej i elektronicznej (ćwiczenia poprawności językowej).                                                                                                                                     | 1               | -                | EK01, EK03, EK05-EK08                             |
| ĆW11 | Zaburzenia i schorzenia głosu. Zasady higieny aparatu głosowego w pracy i życiu nauczyciela; sukcesy i porażki w pracy głosem.                                                                                                            | 1               | -                | EK01, EK05-EK08                                   |
| ĆW12 | Podstawowe zasady retoryki i skutecznej autoprezentacji w wystąpieniach publicznych – pokonywanie tremy, mowa ciała, komunikacja interpersonalna, postawa, praca nad tekstem.                                                             | 1               | -                | EK01, EK02, EK05-EK08                             |

|             |                                                                                                                                                             |    |   |                       |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|---|-----------------------|
| ĆW13        | Podstawowe zasady donośnego i wyrazistego mówienia – warsztaty; podstawowe zasady emisji głosu w praktyce (metody i techniki mówienia) – ćwiczenia głosowe. | 1  | - | EK01-EK03, EK05-EK08  |
| ĆW14        | Praca z tekstem – podstawowe zasady interpretacji tekstu, ekspresja słowa – praca na tekstach literackich i tekstach własnych.                              | 1  | - | EK01, EK03, EK05-EK08 |
| ĆW15        | Zaliczenie – prezentacje.                                                                                                                                   | 1  | - | EK01, EK05-EK08       |
| suma godzin |                                                                                                                                                             | 15 |   |                       |

#### 18 Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Prezentacja multimedialna
2. Wyjaśnienie, opis, objaśnienie, omówienie lub pokaz
3. Ćwiczenia praktyczne (oddechowe, artykulacyjne, intonacyjne)
4. Praca z tekstem
5. Dyskusja
6. Konsultacje indywidualne

#### 19 Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)

- F1. Zaangażowanie i aktywność na zajęciach
- F2. Wykonanie przez studentów ćwiczeń emisyjnych (oddechowych i głosowych)
- F3. Prezentacja wybranego tekstu
- F4. Sprawdziany umiejętności w formie ustnej
- P1. Zaliczenie z oceną na koniec semestru

#### 20 Obciążenie pracą studenta

| forma aktywności                              | średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności |    |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------|----|
|                                               | S                                                 | NS |
| Godziny kontaktowe z nauczycielem             | 15                                                | -  |
| Przygotowanie prezentacji                     | 5                                                 | -  |
| Praca indywidualna                            | 5                                                 | -  |
| SUMA                                          | 25                                                | -  |
| SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU | 1                                                 | -  |

#### 21 Literatura podstawowa i uzupełniająca

##### Literatura podstawowa:

1. Łastik, A. (2002). *Poznaj swój głos... twoje najważniejsze narzędzie pracy*. Warszawa: Wydawnictwo Studio EMKA
2. Przybysz-Piwko, M. (2006). *Emisja głosu nauczyciela. Wybrane zagadnienia, red.* Warszawa: CODN
3. Śliwińska-Kowalska, M. (1999). *Głos narzędziem pracy. Poradnik dla nauczycieli, red.* Łódź: Instytut Medycyny Pracy
4. Tarasiewicz, B. (2003). *Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu*. Kraków: TAIWPN Universitas Kraków

##### Literatura uzupełniająca:

1. Blein, B. (2009). *Sztuka prezentacji występów publicznych*. Warszawa: Wydawnictwo RM
2. Oczkoś, M. (2007). *Sztuka poprawnej wymowy, czyli o bełkotaniu i fałdowaniu*. Warszawa: Wydawnictwo RM
3. Toczyńska, B. (2000). *Elementarne ćwiczenia dykcji*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe
4. Toczyńska, B. (2007). *Głośno i wyraźnie. 9 lekcji dobrego mówienia*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
5. Toczyńska, B. (2003). *Łamańce z dedykacją, czyli makaka ma Kama*. Gdańsk: Wydawnictwo Podkowa
6. Walczak-Deleżyńska, M. (2001). *Aby język giętki... Wybór ćwiczeń artykulacyjnych od Tennera do B. Toczyńskiej*. Wrocław: PWST im. L. Solńskiego w Krakowie. Wyd. Zamiejscowe

7. Zaleska-Kręcicka, M et al. (2004). *Głos i jego zaburzenia. Zagadnienia higieny i emisji głosu*. Wrocław: Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, Polskie Stowarzyszenie Pedagogów Śpiewu

## 22 Kryteria oceny \*

Ocena stopnia osiągniętych przez studenta efektów kształcenia następuje wg poniższych kryteriów:

W przypadku kolokwium/testów stosuje się następujące przedziały procentowe w ocenianiu

5.0 – zakładany efekt kształcenia został osiągnięty bez zastrzeżeń

50%-65,5% - 3,0

66%-75,5% - 3,5

4.5 – zakładany efekt kształcenia został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami

76%-83,5% - 4,0

4.0 – zakładany efekt kształcenia został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami

84%-89,5% - 4,5

90%-100% - 5,0

3.5 – zakładany efekt kształcenia został osiągnięty z wieloma brakami/błędami

3.0 – zakładany efekt kształcenia został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami (minimalnie wymagany poziom osiągnięcia efektu)

2.0 – zakładany efekt kształcenia nie został osiągnięty

## 23 Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Informacja, gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.: wykaz literatury w Karcie Modułu, informacje do zajęć przygotowywane przez prowadzących zajęcia – email grupowy, konsultacje indywidualne z prowadzącymi zajęcia
2. Informacje na temat miejsca odbywania zajęć: plan zajęć, tablica informacyjna, strona internetowa uczelni
3. Informacja na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina): plan zajęć, tablica informacyjna, strona internetowa uczelni
4. Informacja na temat konsultacji (godziny oraz miejsce): tabela dyżurów na tablicy informacyjnej; dyżur – pokój 18 lub 19

\*do decyzji koordynatora

Tabela podsumowująca

| Efekt kształcenia | Odniesienie danego efektu do efektów kierunkowych | Cele przedmiotu | Treści programowe | Narzędzia/metody dydaktyczne | Sposób oceny |
|-------------------|---------------------------------------------------|-----------------|-------------------|------------------------------|--------------|
| EK01              | K_W08                                             | C1              | Ćw.1-15           | 1,2,5,6                      | F1-F4, P1    |
| EK02              | K_W08                                             | C2              | Ćw.8,12,13        | 1,2,5,6                      | F1-F4, P1    |
| EK03              | K_W08                                             | C3              | Ćw.10,13,14       | 1,2,4,5                      | F1-F4, P1    |
| EK04              | K_W01                                             | C4              | Ćw.2,3,5-7        | 1,2,5,6                      | F1-F4, P1    |
| EK05              | K_U07                                             | C5              | Ćw.1-15           | 2,3,6                        | F1-F4, P1    |
| EK06              | K_U11                                             | C6              | Ćw.1-15           | 2,3,4,6                      | F1-F4, P1    |
| EK07              | K_U28                                             | C7              | Ćw.1-15           | 2,3,4,6                      | F1-F4, P1    |
| EK08              | K_U07, K_U23, K_K01                               | C8              | Ćw.1-15           | 2,3,6                        | F1-F4, P1    |

Opracowanie: mgr Anna Sawczuk